

Evangélikus Kántorlevél

— Szerkeszti: Finta Gergely —

Pünkösdi gondolatok az evangélikus énekeskönyv 231. éneke alapján

A Szentlélek tüze és ereje a Szentháromság Isten ma is megragadható valósága. A Szentlélek teszi az egyházat képessé a bizonyoságtételre, a kereszthordozásra, sőt a mártírságra is. Pünkösöd ünnepe az élő egyház ünnepe. Pünkösdkor világosodott meg a tanítványoknak, hogy a testet öltött Isten Fia a visszatéréseig az egyház szolgálata által munkálkodik a világban.

Pünkösöd ünnepe ezért mindig figyelmeztetés is: „... rettenetes Krisztus egyházának a felelőssége a világban!”

Az egyház immáron kétezer éve Krisztusról tesz bizonyoságot. Amikor nem ezt tette, már nem egyház, hanem csak vallásos csoportosulás maradt. Tanúságtevők sora élt és él ma is, mégis akiről beszéltek és akiért éltek és haltak, ugyanaz az élő Úr. „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid 13,8) Hrabanus Maurus és Martin Luther születése között több mint hétszáz év telt el. Pünkösöd ünnepe —átlépve az idő korlátait— összekötötte őket. Sőt az ősi himnuszra írt Luther-imádság éneklése közben mi is közösségre lépünk e két előttünk járt lángelmével. A Szentháromság Isten dicsérete során két évezred keresztyénei alkotnak közösséget egymással. Az élő Úrban való hit csodája ma is pünkösdi csoda.

„Veni Creator Spiritus” — életünk minden percét e fohással kellene kezdenünk. Luther tudta, hogy a keresztyén életben és szolgálatban naponta kell könyörögni a Szentlélek látogatásáért. Ő meglátogatja az embert és az egyházat. Nem lehet kikényszeríteni vagy megrendelni. Ha a „Látogatót” kitartóan hívjuk, akkor megtörténik a csoda: a teremtettség s benne az ember békességet és vigasztalást lel. A Szentlélek munkájának gyümölcse a krisztusi békesség. A Szentlélek megszólaltatja az örömhírt: Isten megbékélt velünk Jézus Krisztusért, nincs miért félni, már a halál sem választ el tőle.

Ez a békesség az ember egész testét, lelkét és szellemét áthatja. A Szentlélek újjáteremti és nem megújítja az emberi életet. A zsidó királyokat drága olajjal felkenték, miután kiválasztattak. Ettől a perctől kezdve a király Isten szolgálója lett, és egyedül az Ő fennhatósága alá tartozott. Isten nagy terhet és felelősséget ruházott rájuk, de soha nem hagyta magukra a hű szolgákat, hanem élő forrása maradt az ő követőinek.

A pünkösdi csodát — miszerint mindenki a saját nyelvén érti meg Isten igéjét — Luther énekében a Reformáció vívmányaira gondolva, szinte hitvallásos formaként is érthetjük. A Szentlélek nem révületbe ejti az embert, hanem éppen ellenkezőleg, mindenekelőtt megvilágosítja az értelmet. A rajongás és minden vallásos entuziazmus a Szentlélek értelmet megvilágosító munkáját homályosítja el. Pedig Ő mindenekelőtt Istent és Krisztust ismerteti meg velünk, és bizalmat gyűjt a magától hitre jutni nem tudó emberben. A Szentlélek által bizalom, hit és imádat támad Krisztus, a mi vezérünk és Isten, a mi Atyánk iránt. A Szentlélek legfőbb szolgálata, hogy az embert a bűn zárt és kilátástalan állapotából Krisztusért az Istennel való közösségbe vezesse.

A Szentlélek működik a világban, és e működésnek jelei is vannak. Ahol az egyház szolgálata nyomán békesség születik, ahol emberek talpra állnak elesettségükből, ahol Isten igéjét hirdetik, ahol a szentségeket Jézus rendelése szerint kiszolgáltatják, ahol a keresztyének ismertetője, hogy szeretik egymást, ott a Szentlélek — megjelenését tekintve láthatatlanul, de munkájára nézve mégis látható módon — jelen van.

Esedezzünk e szép ének dallamával és szövegével: Jöjj, és látogass meg minket, Szentlélek, és legyél életünk forrása! Ámen.

Gregersen-Labossa György
evangélikus lelkész (Szombathely)

Országos Bach Műveltségi Verseny középiskolásoknak

A Budapesti Evangélikus Gimnázium (Fasor) ebben a tanévben Magyarország evangélikus gimnáziumai közt műveltségi versenyt rendezett, tekintettel a nevezetes évfordulóra. Lelki szemeink előtt egy egész országra kiterjedő, igényes verseny lebegett, amelynek mintájául a mai középgeneráció számára emlékeztetéses „rádiós műveltségi versenyeket” tűzte ki célul. Erre emlékeztetett a verseny ütemezése (kétfordulós, amelyben az első forduló írásbeli munka, ezt követően kerül sor a szóbeli döntőre) és komolysága is (a megadott irodalom ugyanis igyekezett a hatalmas életmű minél átfogóbb ismeretére rábírni — a teljesség igénye nélkül).

Négyfős csapatok nevezhettek írásbeli dolgozat beküldésével. Sajnos a vártnál kevesebben mertek vállalkozni a (10–)14–18 éves gimnazista korosztály számára nem mindennapi megmérettetésre. Az első forduló kérdéseit csak úgy, mint a kötelező irodalmat, a négytagú zsűri (elnök: Batta András zenetörténész, tagjai: Zászkaliczky Tamás, a Bach Társaság elnöke, Kamp Salamon karnagy és Farkas Zoltán zenetörténész) határozta meg, ezzel lehetővé téve a szervező gimnázium csapatainak a versenyben való elindulását is.

A verseny első fordulójában az alábbi témákból kellett egyet négy hét alatt 15–20 oldal terjedelemben kidolgozni: